

KEUSOTE

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Alueellinen hyvinvointikertomus 2020-2024, laaja

Kehittämisen- ja tulevaisuuslautakunta 7.5.2025

Aluehallitus 13.5.2025

Aluevaltuusto 22.5.2025

KEUSOTE.FI

Alueellinen hyvinvointikertomus

- **Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 7§:**
 - ” Hyvinvointialueen on **seurattava** asukkaittensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Hyvinvointialueella on **raportoitava** asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain. Lisäksi hyvinvointialueella on **valmisteltava** aluevaltuustolle valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista. Hyvinvointialue laatii hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhteistyössä alueensa kuntien kanssa. Hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman laadinnassa säädetään hyvinvointialueesta annetun lain 29 §:ssä. Hyvinvointialueen on julkaistava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma julkisessa tietoverkossa.”

Tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2020-2025 ja –kertomus

Osallisuusohjelma 2020-2025

Alueellinen lasten ja nuorten
Hyvinvointisuunnitelma 2022-2025

Alueellinen
opiskeluhuoltosuunnitelma

Alueellinen
Neuvolasuunnitelma

Alueellinen
Perhekeskuksen
toimintasuunnitelma

Alueellinen
ikäntyneiden
Hyvinvointisuunnitelma
2022-2025

Alueellinen vammaisten
hyvinvointisuunnitelma
2023-2025

Alueellinen lähisuhde- ja
perheväkivallan
ehkäisyn suunnitelma 2022-
2025

Alueellinen ehkäisevän
päihde- ja riippuvuustyön
suunnitelma 2022-2025

VALMISTEILLA: Alueellinen
kulttuurihyvinvointisuunnitelma

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2020-2025, tavoitteet

Hyvinvointisuunnitelma kuvaa alueellista yhteistyötä, jonka tavoitteena on tuottaa hyvinvointi- ja terveyshyötyä alueen asukkaille.

Hyvinvointisuunnitelmassa määritellään, mitä Keski-Uudenmaan hyvinvointialue tekee yhdessä muiden toimijoiden kanssa asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä eriarvoisuuden vähentämiseksi.

Laaja tietopohja lähtötason tietona, hyvinvointitiedolla johtamista

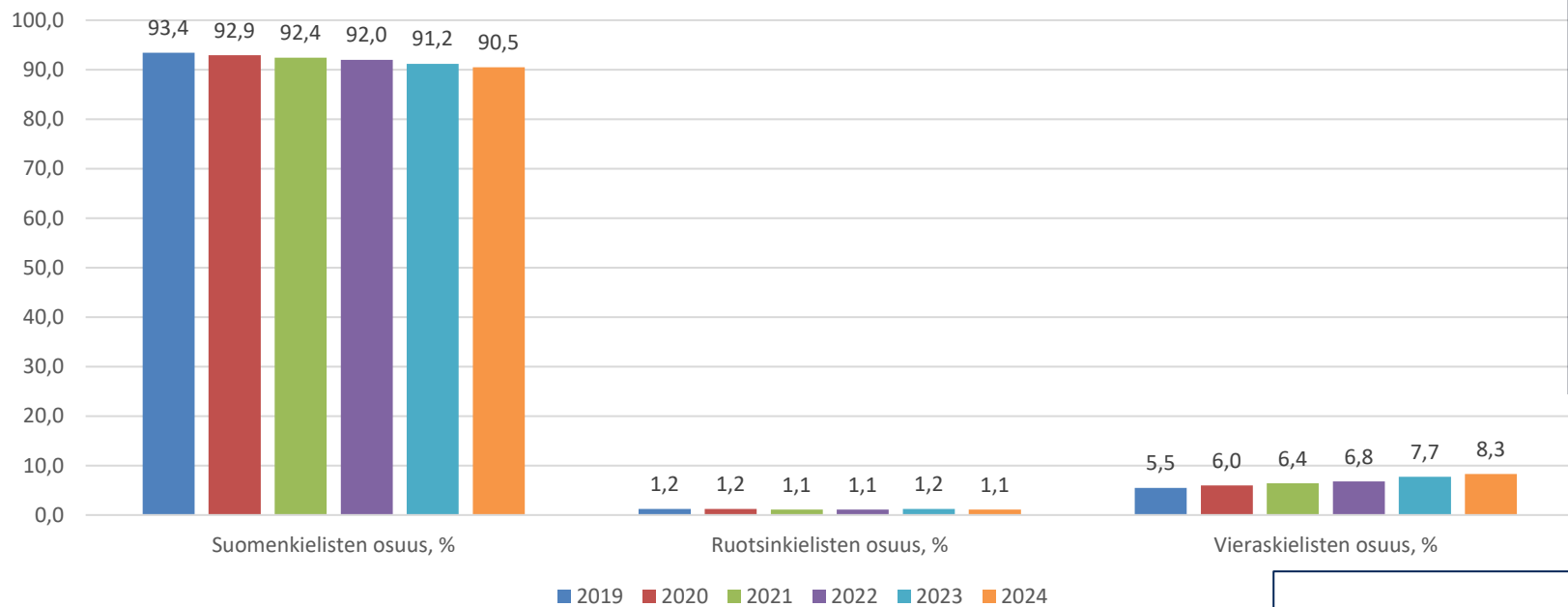
Alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmä seuraa hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Työ on ennakoivaa, monitoimijaista ja yhteensovittavaa.

Hyvinvointisuunnitelma täydentää ja tukee kuntien sekä muiden toimijoiden omaa hyvinvointityötä alueillaan.

Yleisiä hyvinvointi-indikaattoreita

- Väestörakenne 2024, Tilastokeskus
- Väestöennuste 2024-2040, Tilastokeskus
- Työllisyystilastot, Tilastokeskus
- Toimeentulotukitilastot, Kelasto
- Lastensuojelun tilastot, THL / Keusote
- Rakenteellinen sosiaalityö, Socca

Kielisyys, Keusote

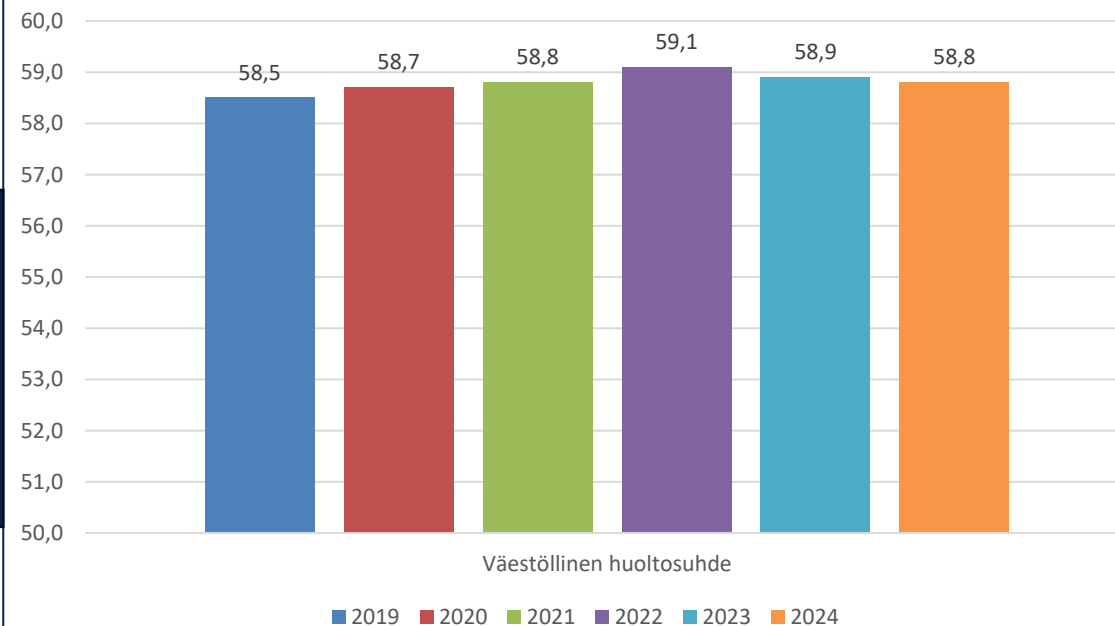

Hyvinvointialueen vieraskielisten osuus on kasvanut vuodesta 2019 vuoteen 2024 noin 50 %:lla. Suomenkielisten osuus on laskenut noin 3 %:lla. Ruotsinkielisten osuus hieman vähentynyt.

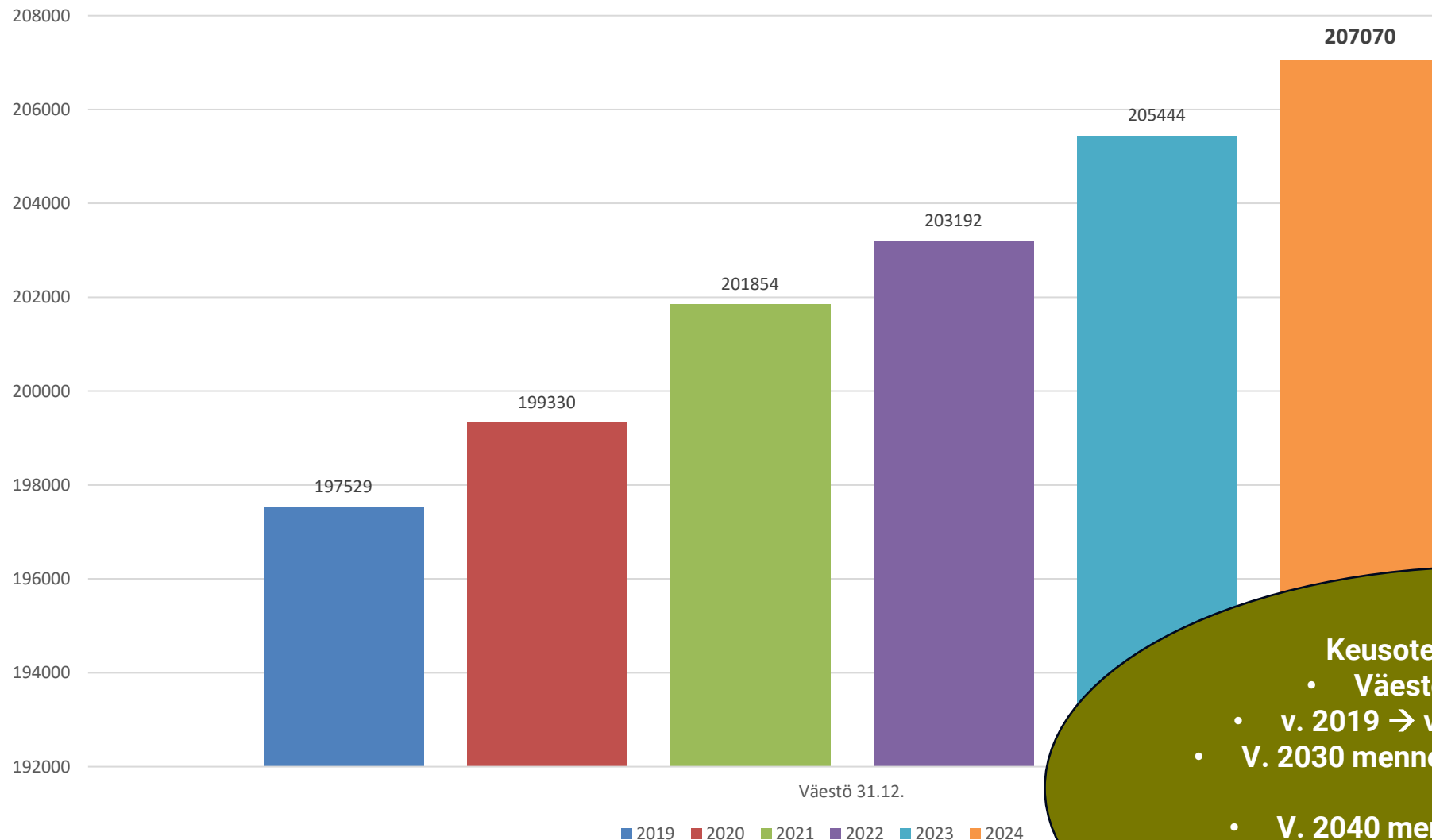
Hyvinvointialueen väestöllinen huoltosuhde*) on joskin verran noussut vuodesta 2019. Huoltosuhde on ollut korkeimmillaan v. 2022.

*) Väestöllinen (tai demografinen) huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65-vuotta täyttänyttä on sataa 15 - 64-vuotiasta (työikäistä) kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on.

Väestöllinen huoltosuhde, Keusote

Väestö, Keusote

Keusoten väestö
kasvanut v. 2019
→ v. 2024 +4,8 %
(+ 9 541, N)

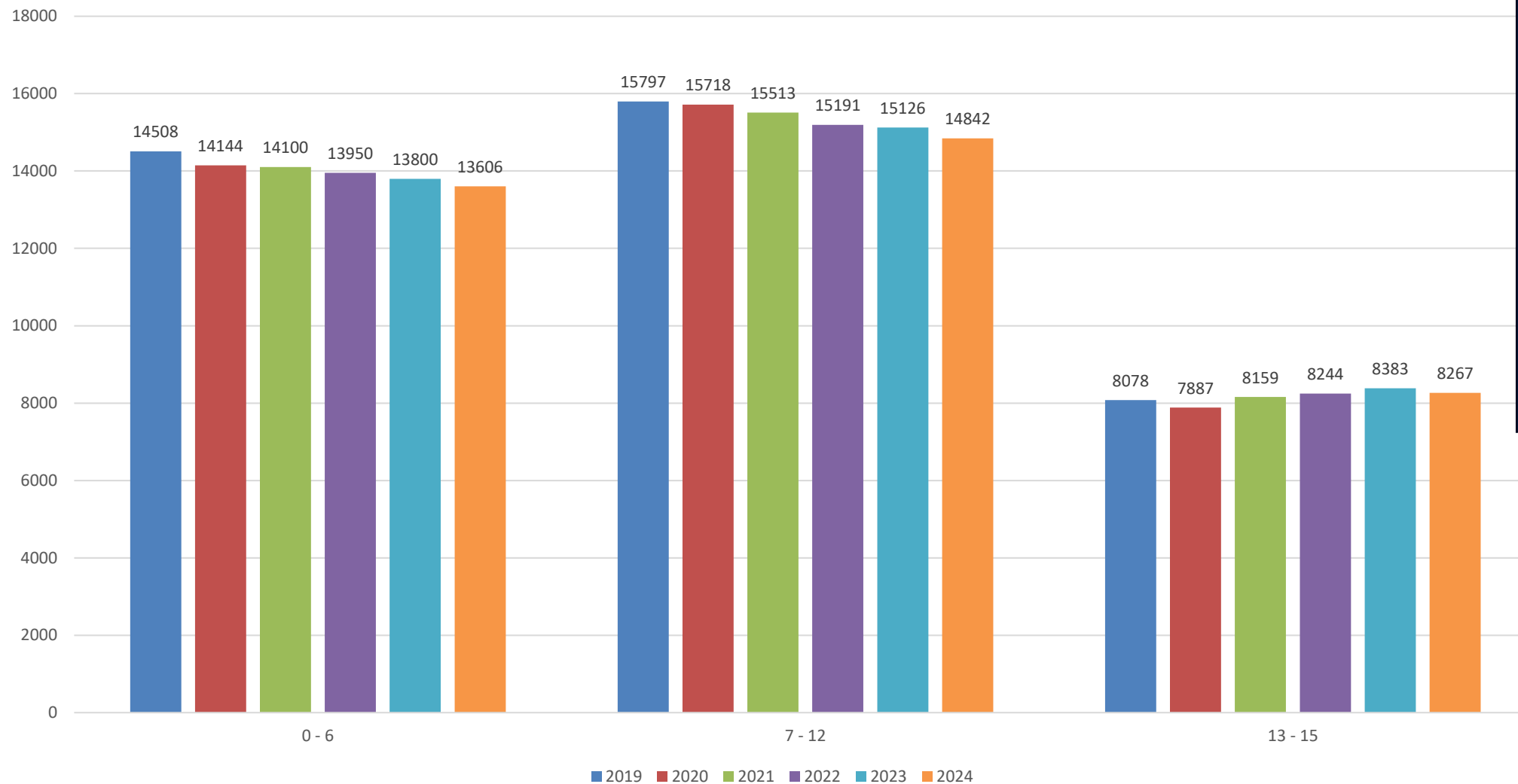
Keusoten väestö kasvaa:

- Väestö v. 2024: 207 070
- v. 2019 → v. 2024 n. + 9 500 (+ 5%)
- V. 2030 mennessä väestö kasvaa n. +5%;
N 218 144
- V. 2040 mennessä väestö kasvaa n.
+14%; N 235 344
(Tilastokeskus, väestörakenne ja väestöennuste)

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

0-6 v. / 7-12 v. / 13-15 v., Keusote

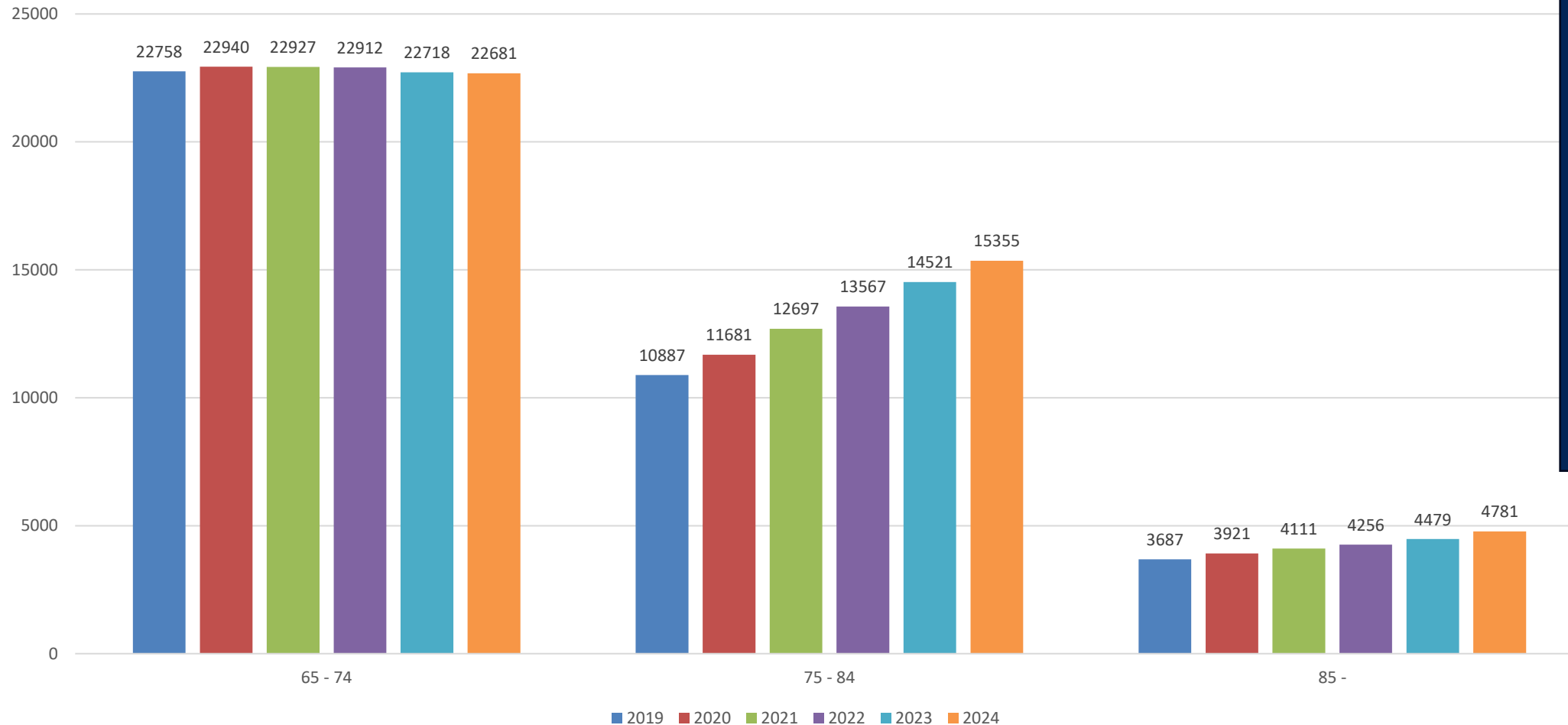

0-6-vuotiaiden ja 7-12-vuotiaiden ikäryhmissä määrät ovat laskeneet vuodesta 2019; 0-6-v. -

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

65-74-v. / 75-84-v. / 85+ v., Keusote

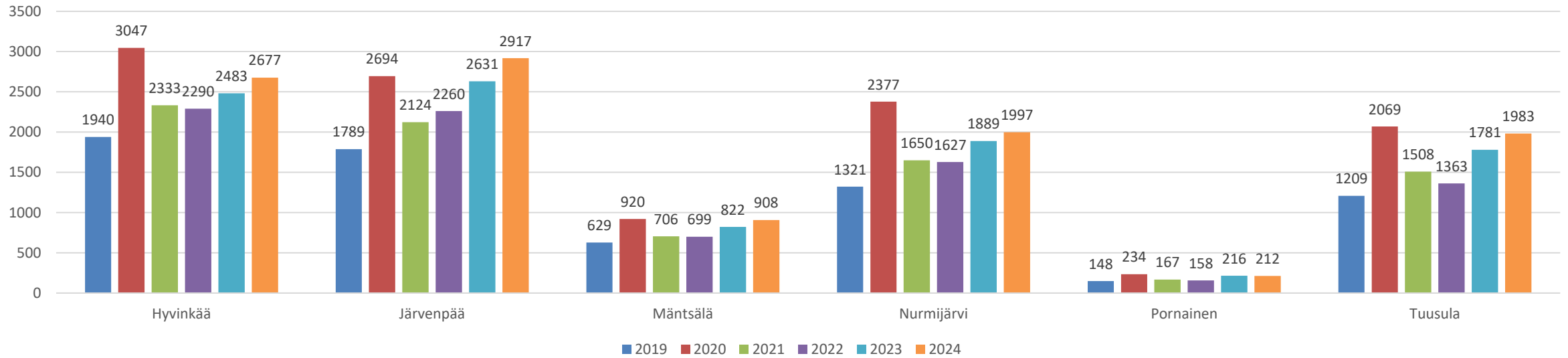

Ikäryhmän 65-74-v. osalta määrä on pienentynyt -0,3 % (-77, N).
Ikäryhmän 75-84-v. määrä on kasvanut 41 % (4 468, N).
Ikäryhmän 85+ v. osalta määrä on kasvanut 29,7 % (1 094, N).

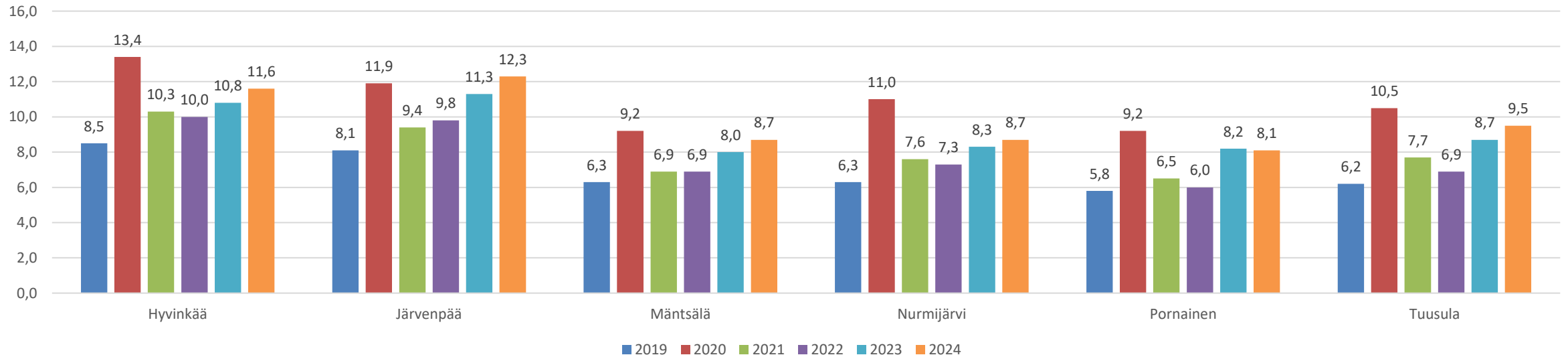
Liite 2. Työllisyyskatsaus v. 2019-2024

Lähde: Tilastokeskus, Työttömät työnhakijat eri ryhmissä

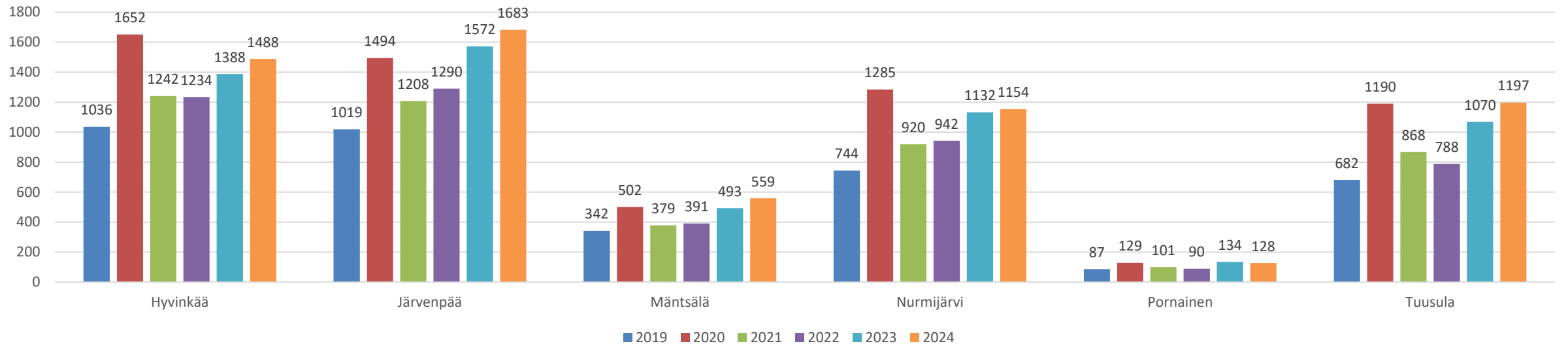
Työttömät työnhakijat (N)

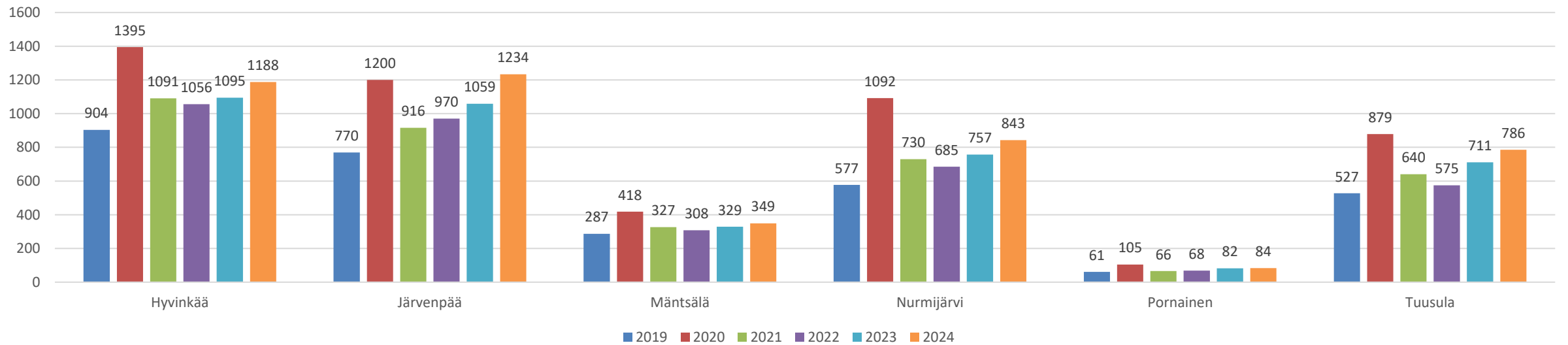
Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta

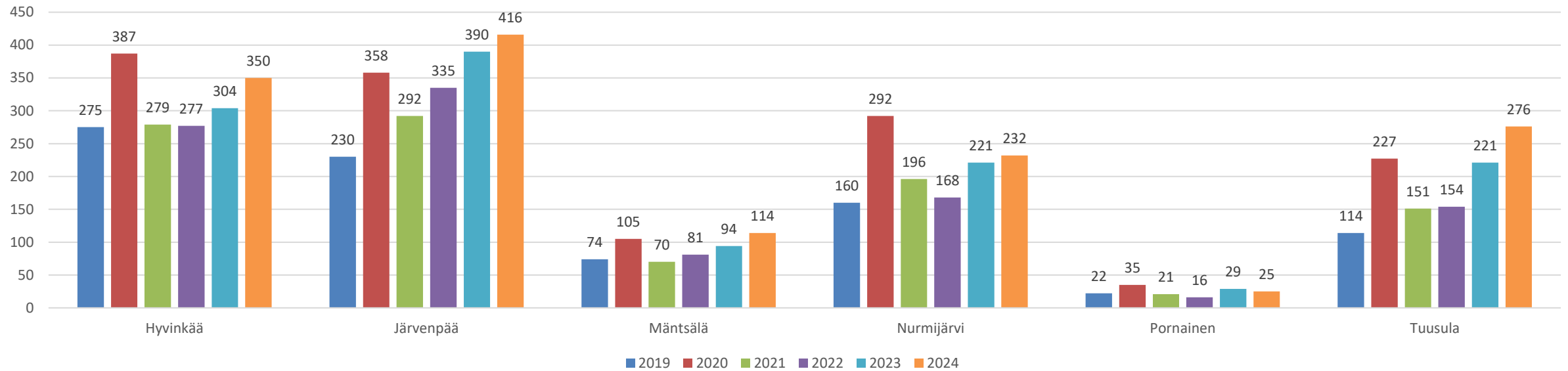
Työttömät työnhakijat, miehet (N)

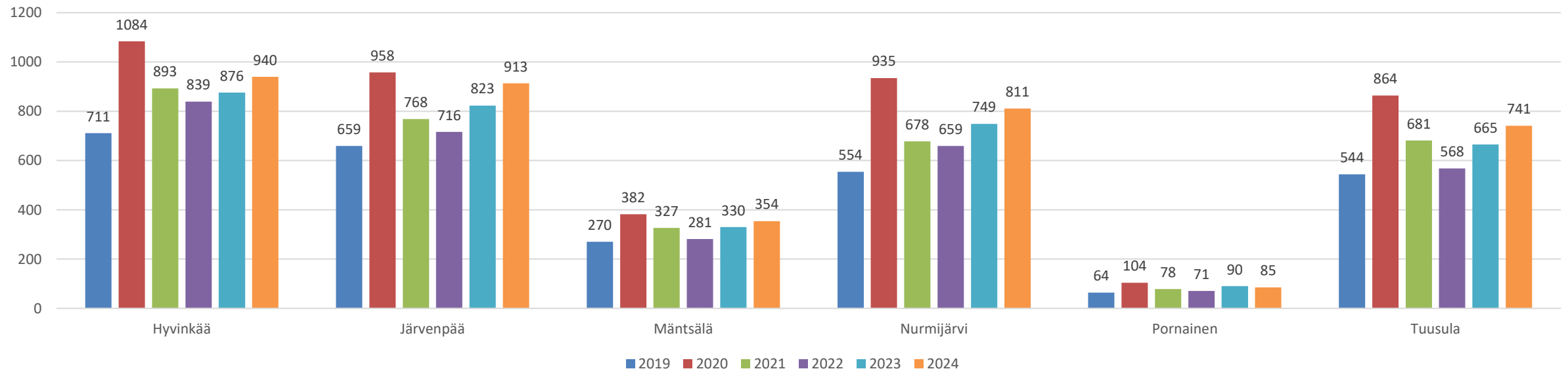
Työttömät työnhakijat, naiset (N)

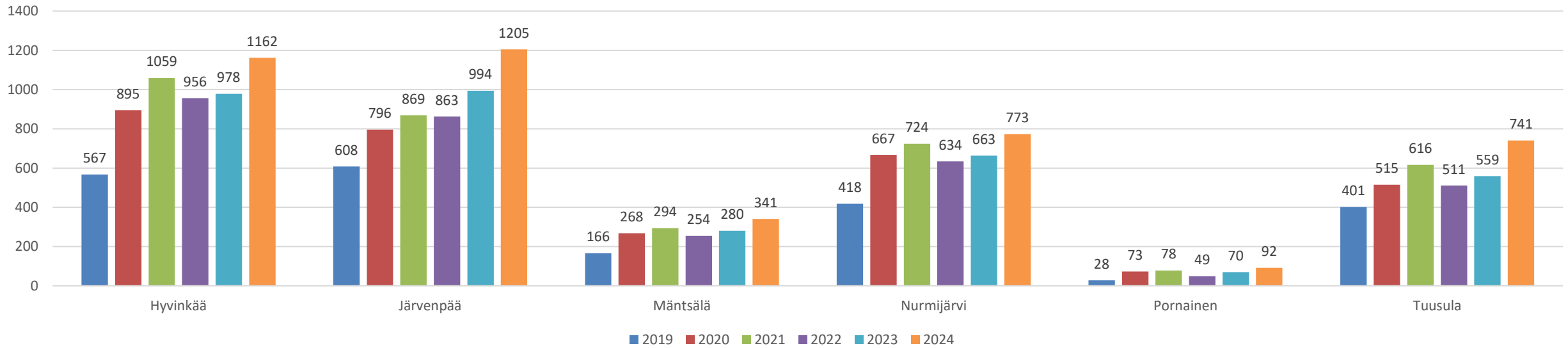
Alle 25-v. työttömät työnhakijat (N)

Yli 50-v. työttömät työnhakijat (N)

Pitkäaikaistyöttömät (N)

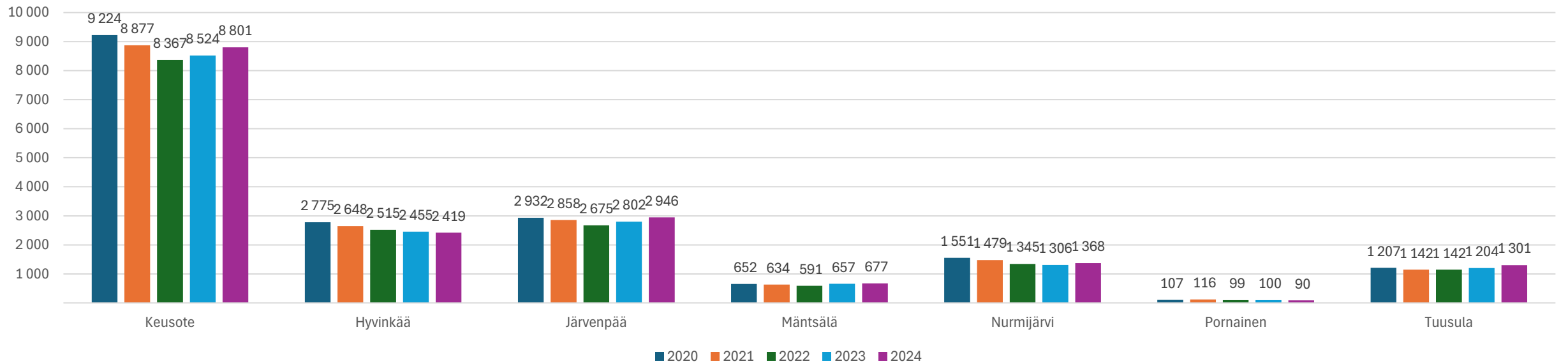

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Liite 3. Perustoimeentulotuen saajat (N) v. 2020-2024

Lähde: Kelasto

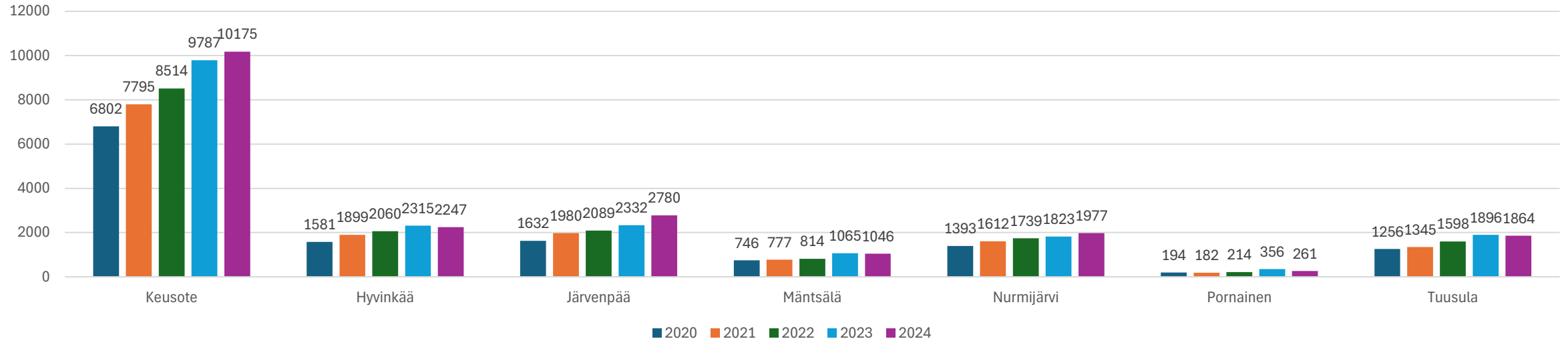
Perustoimeentulotuen saajat (N)

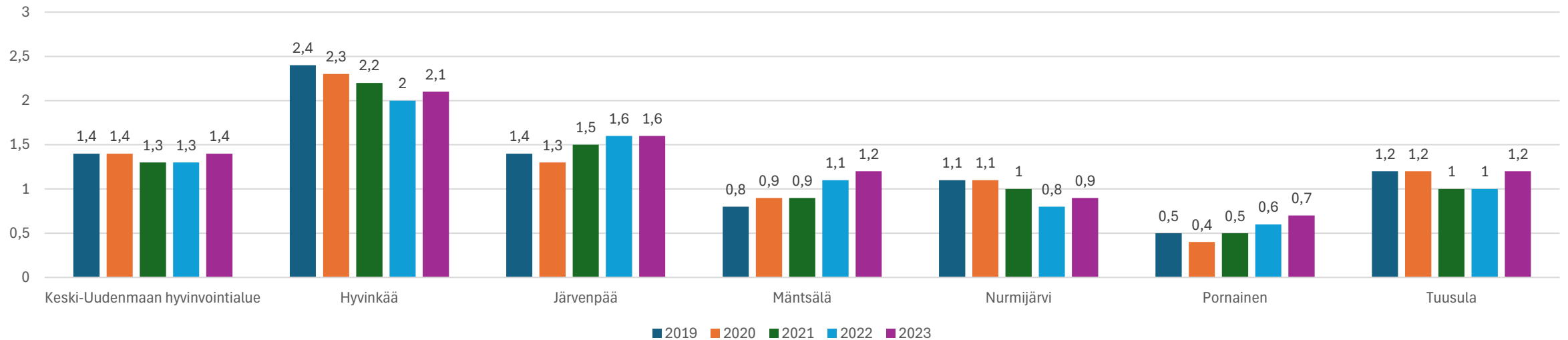
Liite 4. Lastensuojelun tilastot sekä rakenteellinen sosiaalityö

Lähde: Keusote asiakasohjausyksikkö ja THL

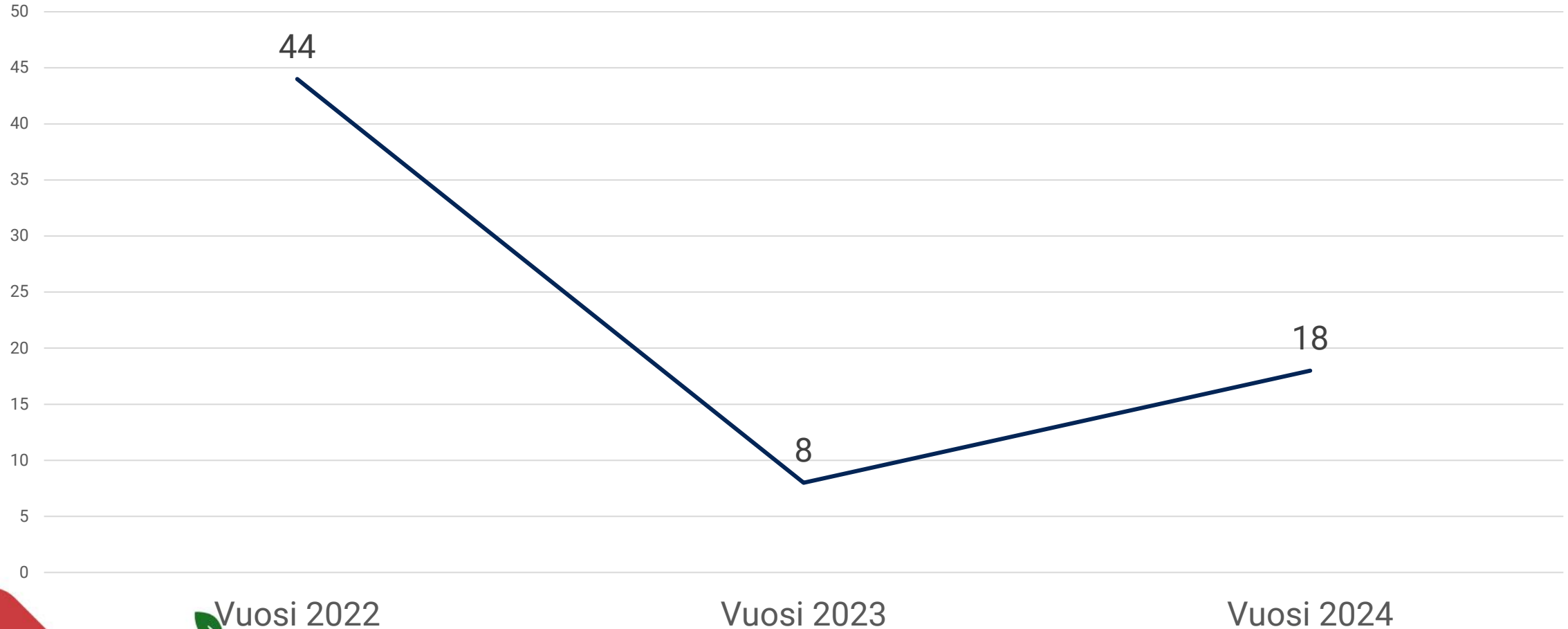
Lastensuojeluilmoitukset v. 2020-2024 (Lähde: Keusote asiakasohjausyksikön tilastot)

Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 - 17-vuotiaat v. 2019-2023, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)

Sosiaalisen raportoinnin raportointikerrat v. 2022-2024, Keusote

Tavoitteiden toteutuminen

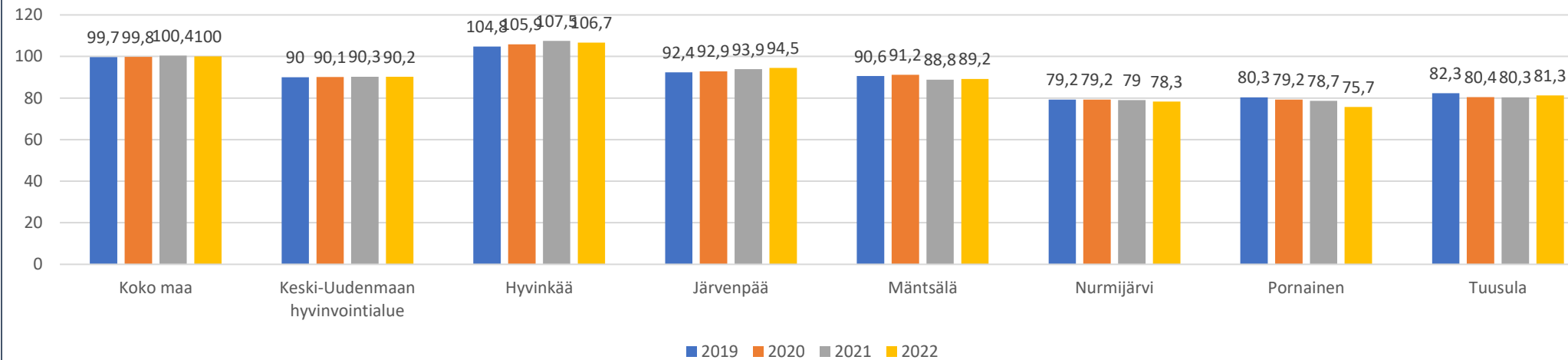

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2020-2025 tavoitteet

Sairastavuus vähenee

- Tavoitteen osalta on osittain edetty tavoitteen suuntaisesti
- Kuntakohtaiset eroavaisuudet
- Osassa indikaattoreissa trendi on ollut parempaan, osassa huonompaan suuntaan
- Lähteet:
 - THL:n kansallinen terveysindeksi 2019–2022; tiedot päivittyvät vuoden 2023 tiedoilla 5/2025
 - FCG:n PYLL-raportti 2018–2022

Sairastavuusindeksi, ikävakiioimaton

Tietosisältö:

Indikaattori ilmaisee alueen väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon.

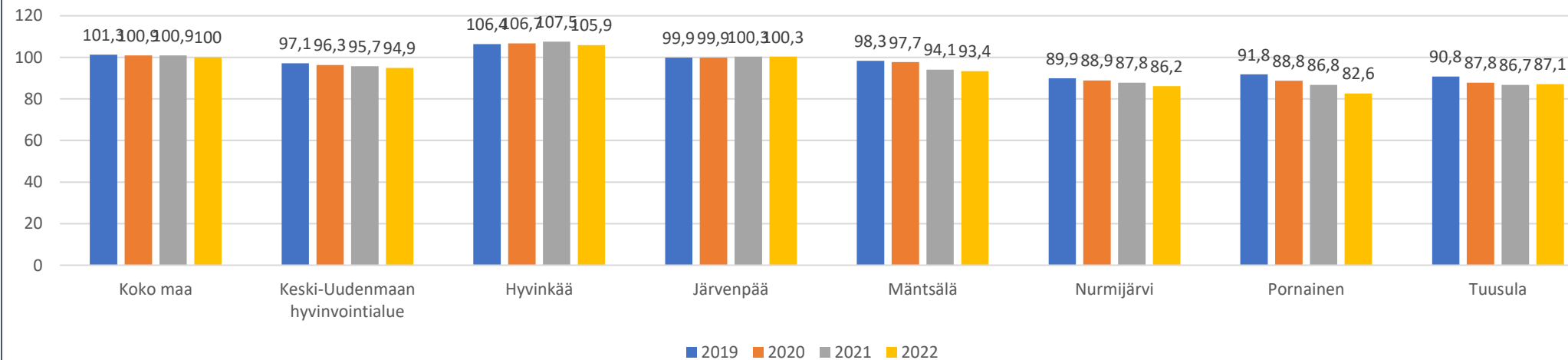
Indikaattori koostuu kymmenestä erillisestä sairausryhmittäisestä osaindeksistä.

Sairastavuusindeksi muodostetaan näiden osaindeksien painotettuna summana. Kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on kyseisen sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden ja elämänlaadun sekä sote-palvelukäytön kustannusten kannalta.

Aikasarjoja tarkasteltaessa on huomioitava, että myös aiempien tarkasteluvuosien indeksin arvot muuttuvat uuden päivityksen myötä.

Laskenta on tehty THL:ssa.

Sairastavuusindeksi, ikävakioitu

Tulkinta:

Alueen indeksilukua tulkitaan suhteessa koko maan lukuun, joka saa arvon 100 tietokannassa saatavilla olevan aikasarjan viimeisimpänä vuonna. Mitä suuremman arvon alue saa, sitä yleisempää on sairastavuus tällä alueella.

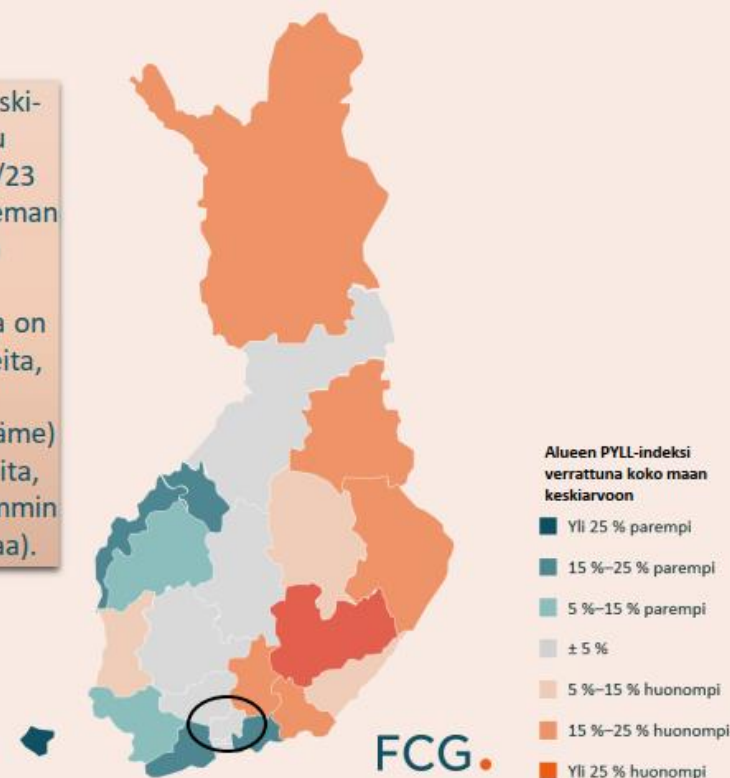
Alueen sairastavuusindeksilukuun vaikuttavat sairauksien yleisyyden lisäksi myös niiden indeksipainotus. Lisätietoja painotuksesta on saatavilla [THL:n verkkosivuilla](#).

Kokonaiskuva: Keusoten vältettävissä olevat menetykset ovat koko maan tasoa

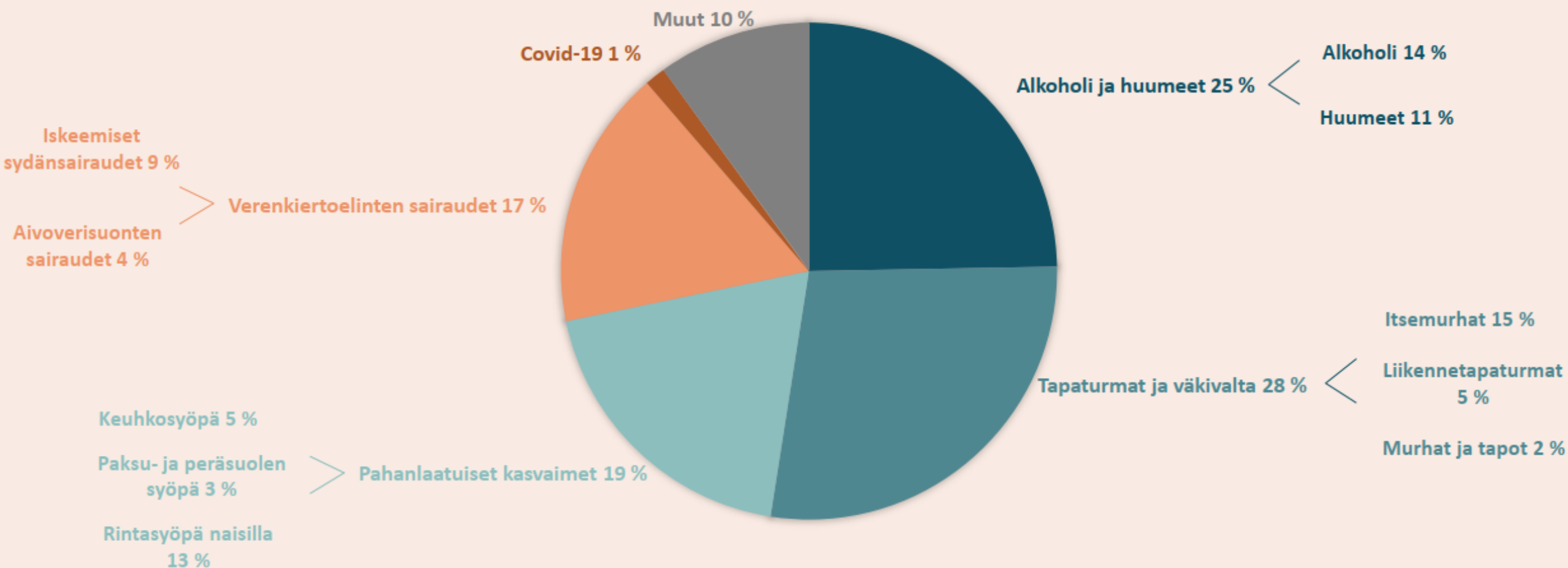

PYLL-indeksi: menetetyt elinvuodet/ 100 000 asukasta/ vuosi

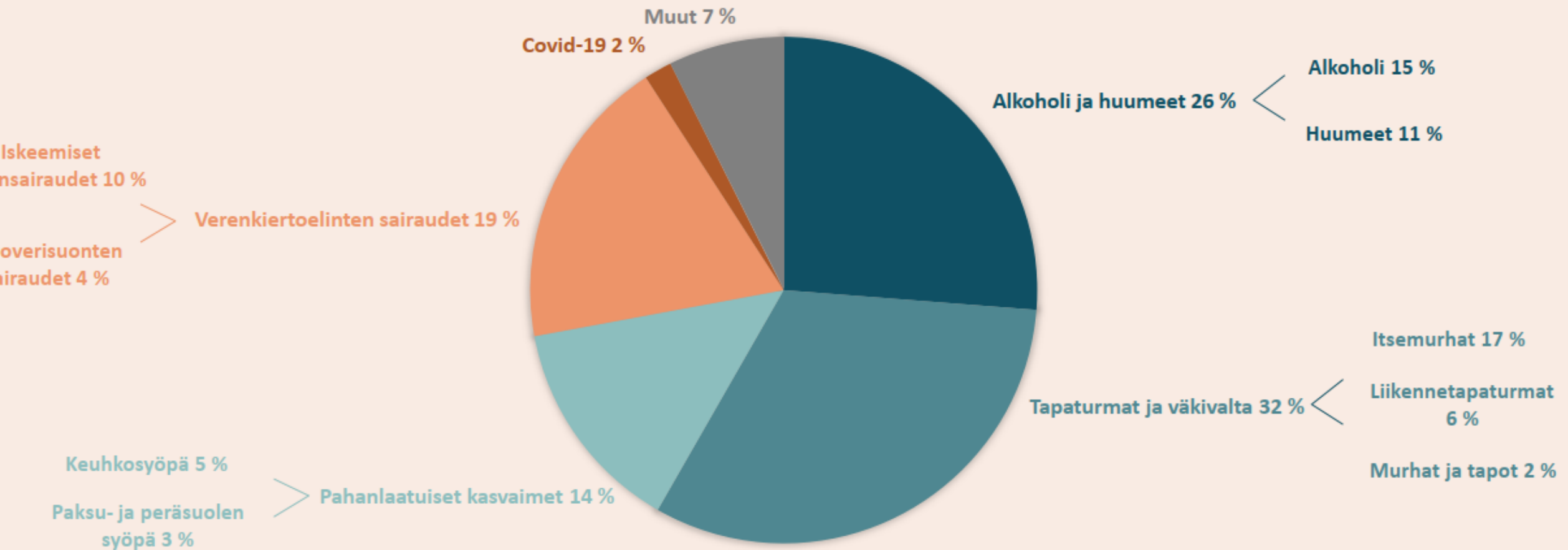
Kokonaiskuvassa Keski-Uusimaa sijoittuu vertailussa sijalle 9/23 indeksillä, joka on hieman maan keskiarvoa pienempi. Keusoten naapurissa on sekä hyvinvointialueita, jotka pärjäävät heikommin (Päijät-Häme) että hyvinvointialueita, jotka pärjäävät paremmin (Itä- ja Länsi-uusimaa).

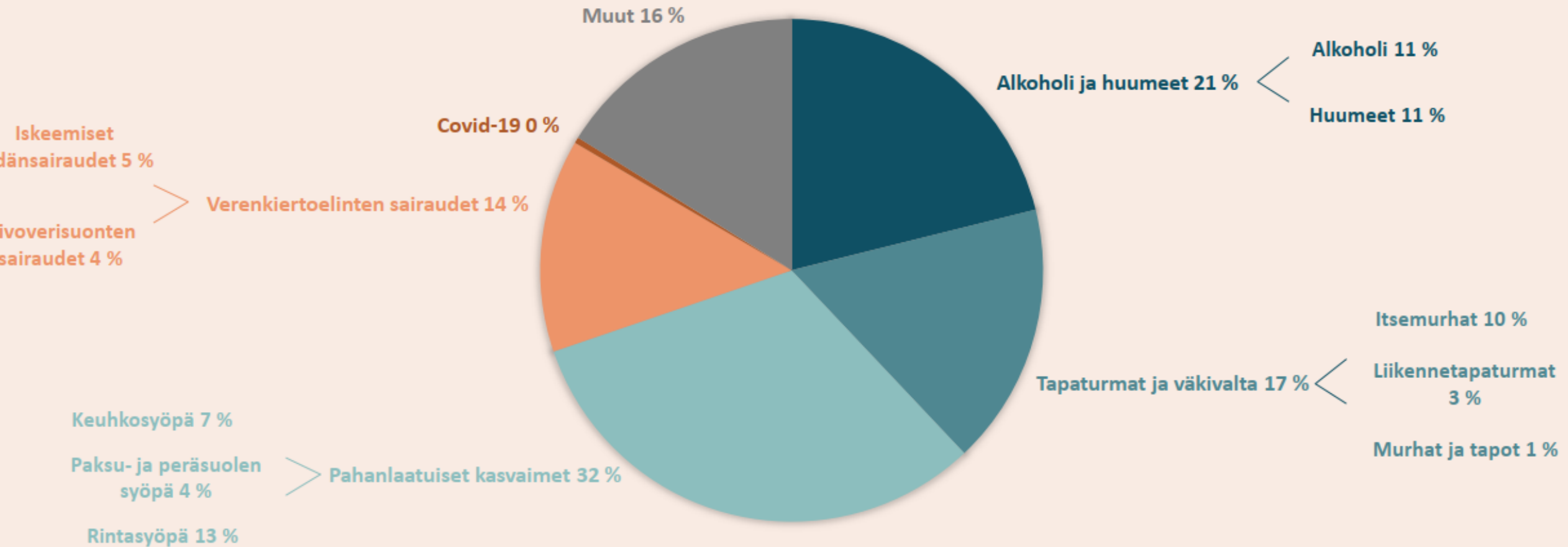
Vältettävissä olevien menetysten syyt, molemmat sukupuolet, tarkempi jakauma

Vältettävissä olevien menetysten syyt, miehet, tarkempi ajakauma

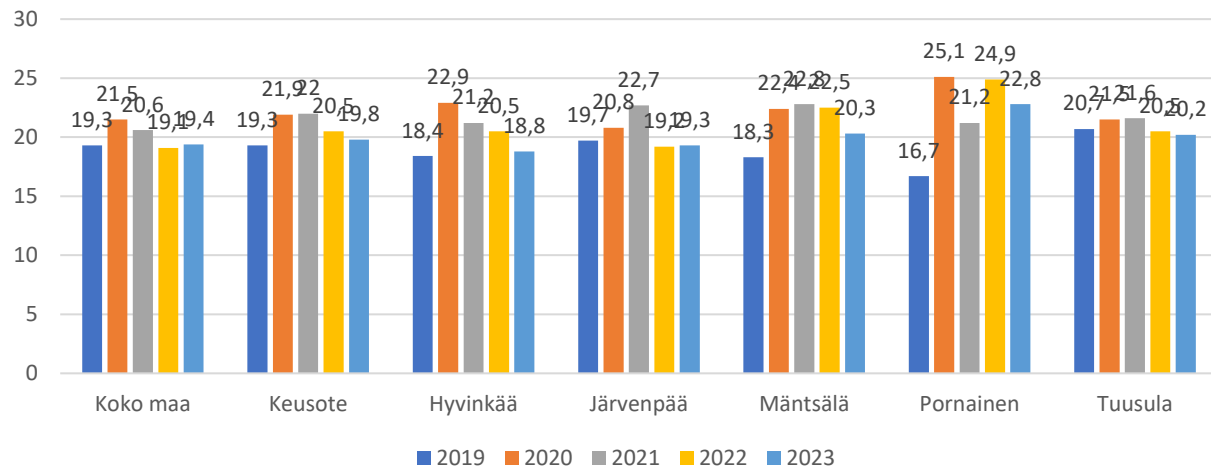
Vältettävissä olevien menetysten syyt, naiset, tarkempi jakauma

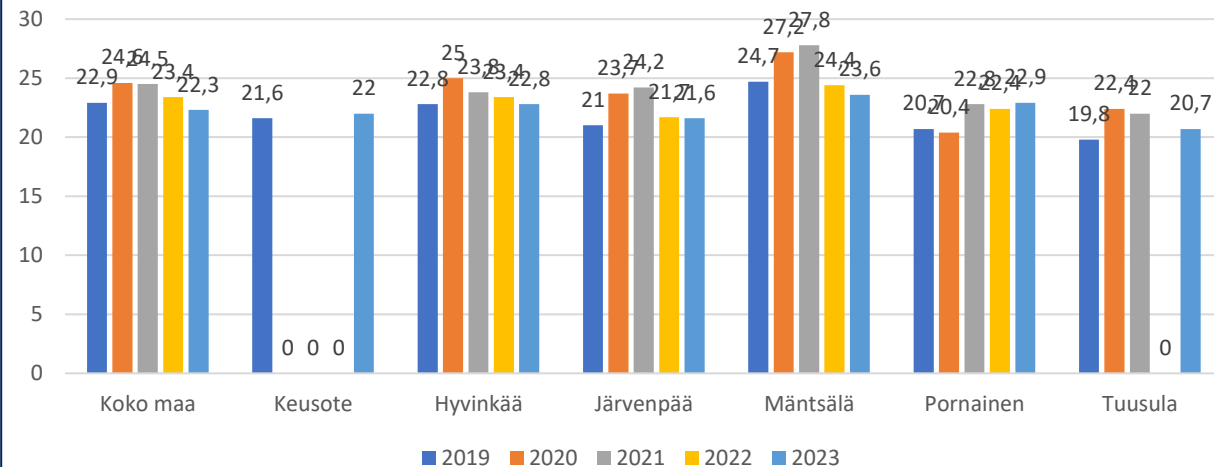
**Ylipainoisten ja lihavien
määrä laskee**

- Tavoitteen osalta voidaan todeta, että
ylipainoisten osuus lapsissa ja nuorissa on
hieman laskenut.
- Sen sijaan aikuisväestön osalta lihavien osuus
Keusoten alueella on kasvanut.
- Lähteet:
 - THL:n Terve Suomi kyselytutkimus 2022;
tiedot päivittyvät vuoden 2024 tiedoilla
5/2025
 - THL:n kouluterveyskysely 2023, tiedot
päivittyvät 9/2025
 - THL:n FinLapset rekisteriseuranta 2023

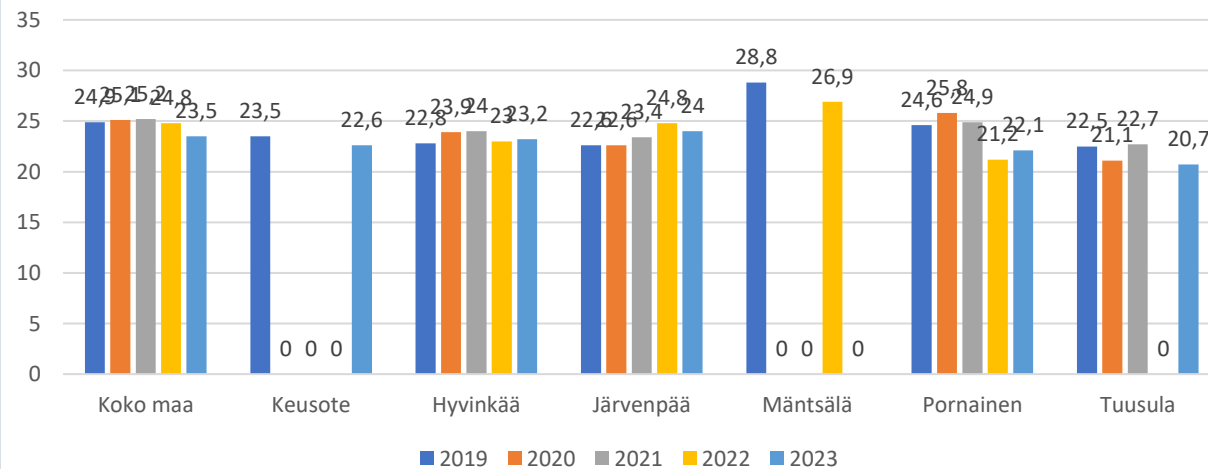
Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 2 - 6-vuotiailla, yhteensä

Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 7 - 12-vuotiailla, yhteensä

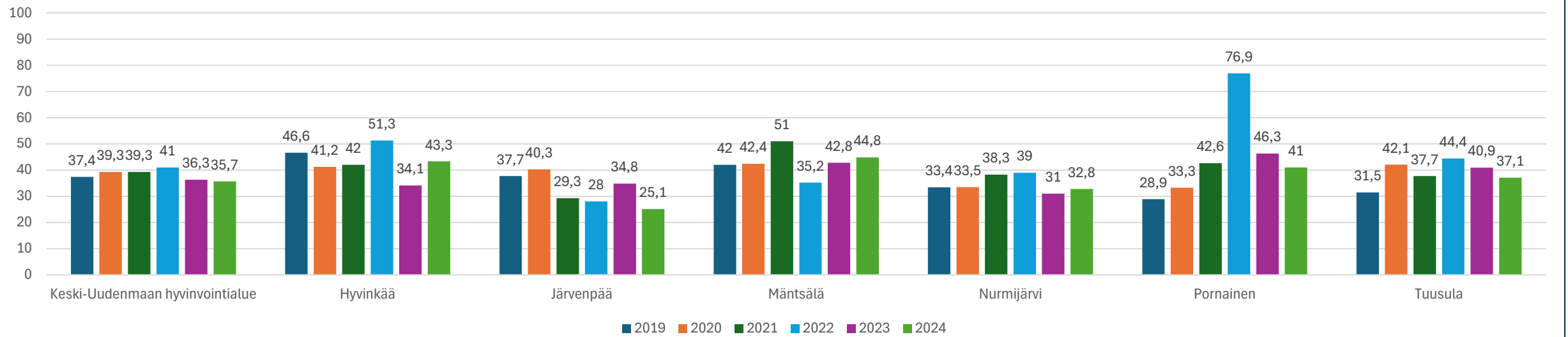
Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 13 - 16-vuotiailla, yhteensä

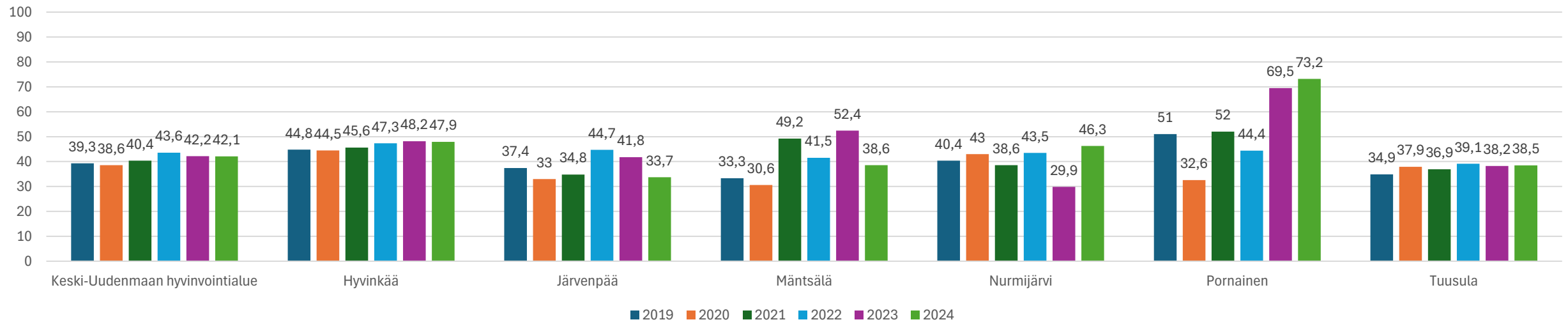
**Liikkuminen lisääntyy vähän
liikkuvien ja liikkumattomien
parissa**

- Tavoitteen osalta tietyissä ikäryhmissä on tapahtunut positiivista kehitystä ja toisissa ikäryhmissä taas negatiivista.
- Lasten ja nuorten liikkuminen näyttää hieman lisääntyneen Kouluterveyskyselyn 2023 tulosten perusteella.
- OPH:n Move!-tulokset taas osoittavat, että alakoululaisten (5.lk) fyysinen toimintakyky on hieman parantunut, mutta yläkoululaisten (8.lk) osalta taas hieman heikentynyt.
- Aikuisväestön osalta terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus on hieman vähentynyt.
- Lähteet:
 - THL:n Terve Suomi kyselytutkimus 2022; tiedot päivittyvät vuoden 2024 tiedoilla 5/2025
 - THL:n kouluterveyskysely 2023, tiedot päivittyvät 9/2025
 - OPH Move!-tutkimus 2024

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. lk oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8. lk oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

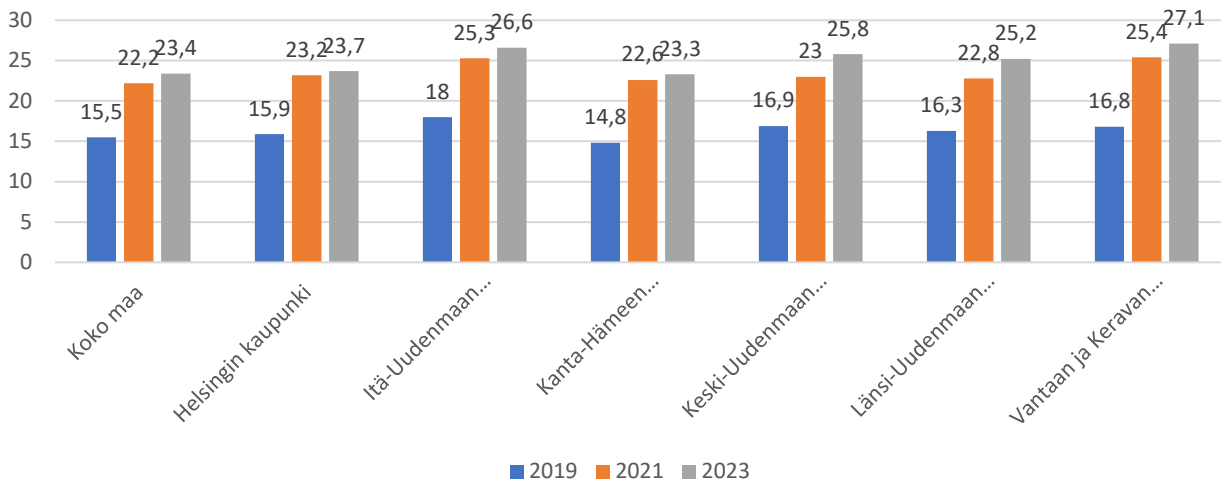
**Yksinäisyyden kokemus
vähenee**

- Tavoitteen osalta voidaan todeta, että lasten ja nuorten yksinäisyyden kokemukset ovat vähentyneet vuodesta 2021.
- Työikäisten ja 65-vuotta täyttäneiden yksinäisyyden kokemukset ovat kasvaneet.
- Lähteet:
 - THL:n Terve Suomi kyselytutkimus 2022; tiedot päivittyvät vuoden 2024 tiedoilla 5/2025
 - THL:n kouluterveyskysely 2023, tiedot päivittyvät 9/2025

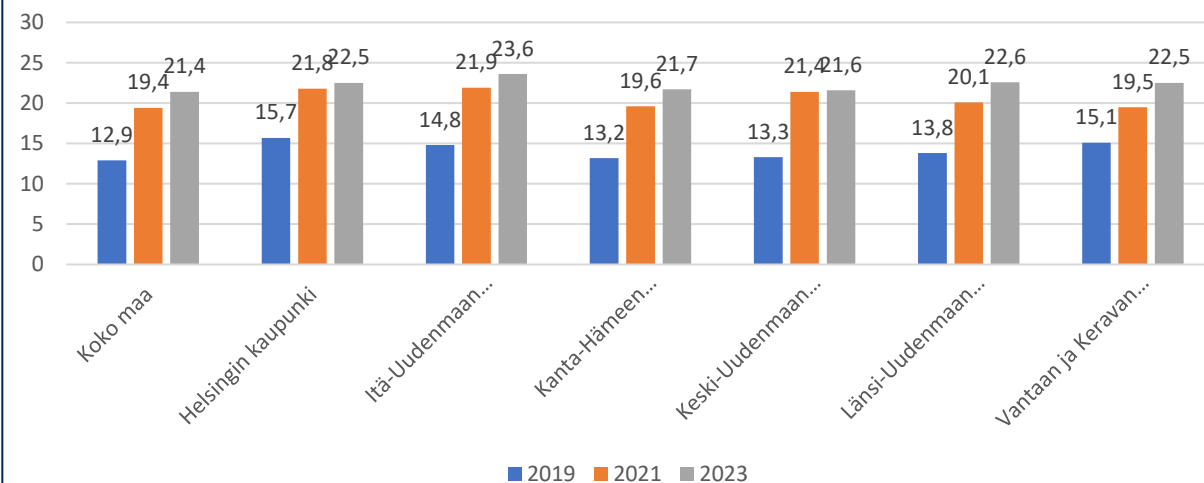
**Mielenterveysongelmien
määrä vähenee**

- Tavoitteen osalta voidaan todeta, että se ei ole toteutunut suunnitelmakaudella.
- Lasten ja nuorten mielenterveyteen liittyvät ongelmat ovat lisääntyneet
- aikuisväestön psyykinen kuormittuneisuus on kasvanut
- Lähteet:
 - THL:n Terve Suomi kyselytutkimus 2022; tiedot päivittyvät vuoden 2024 tiedoilla 5/2025
 - THL:n kouluterveyskysely 2023, tiedot päivittyvät 9/2025

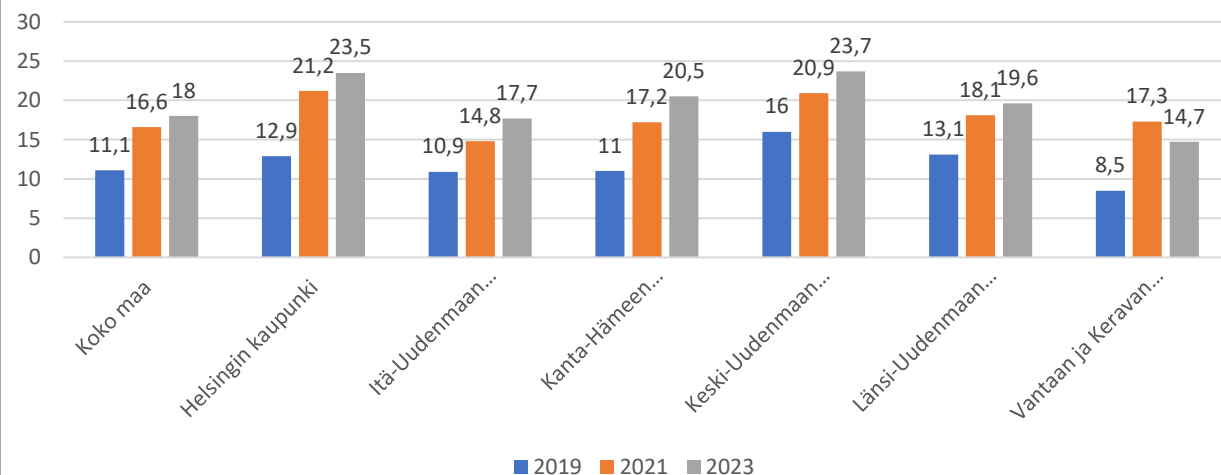
Mielialaan liittyviä ongelmia kahden viime viikon aikana, % **4. ja 5. luokan oppilaista**

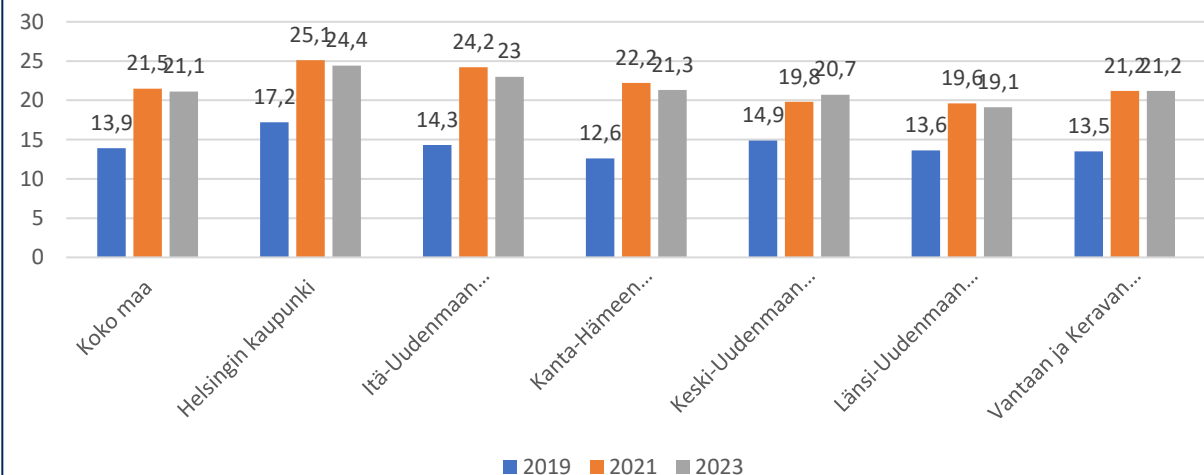
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % **8. ja 9. luokan oppilaista**

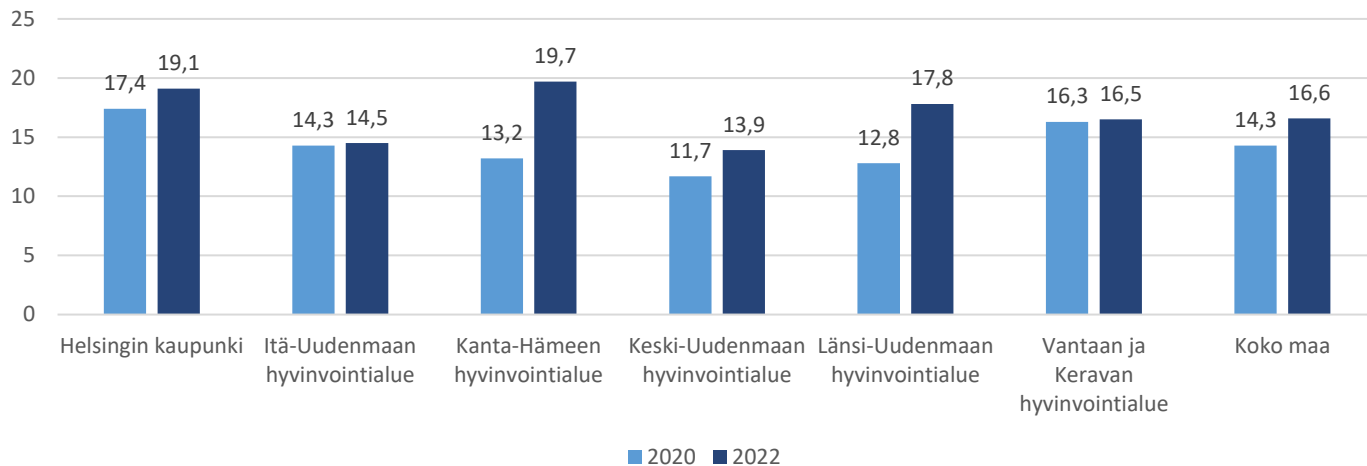
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % **AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista**

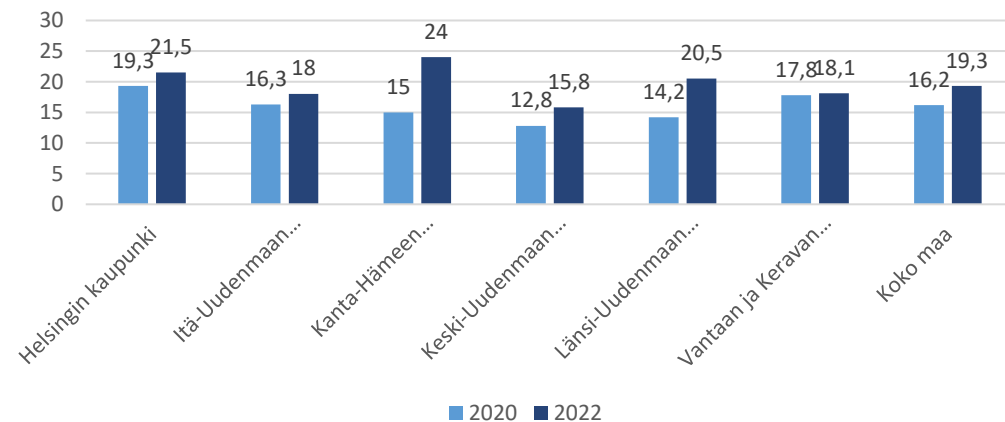
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % **lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista**

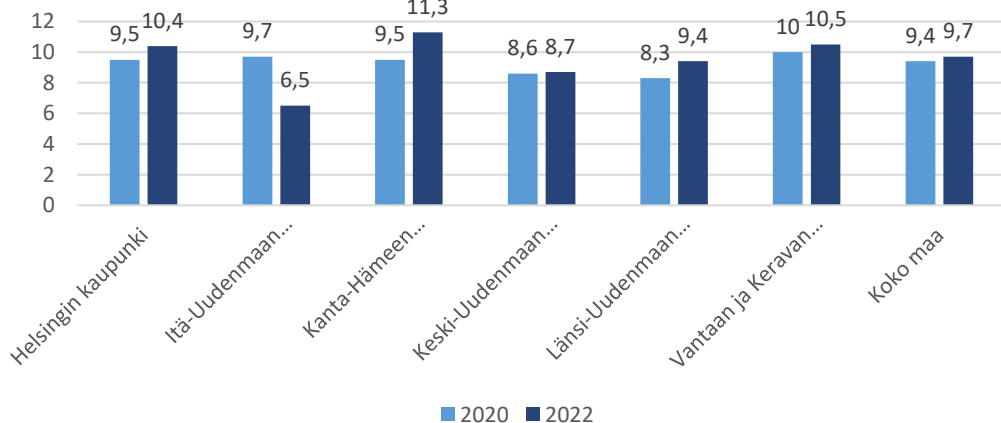
Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%)

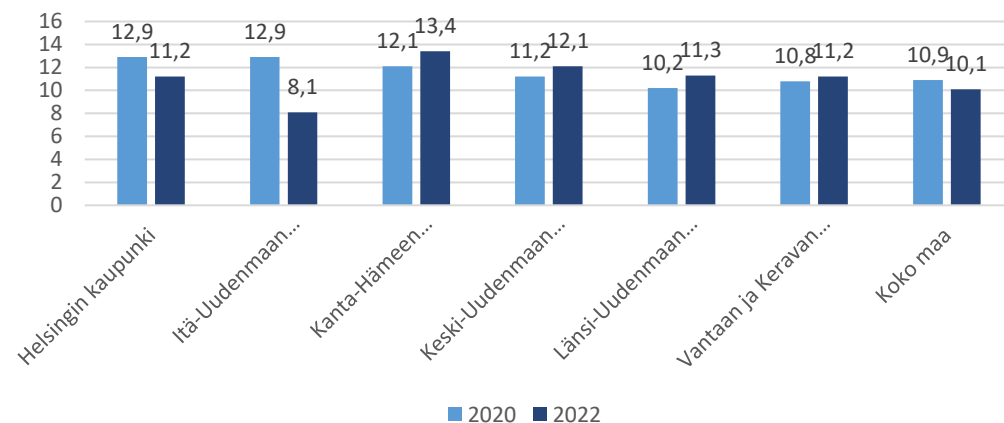
Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%), 20 - 64-vuotiaat

Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%), 65 vuotta täyttäneet

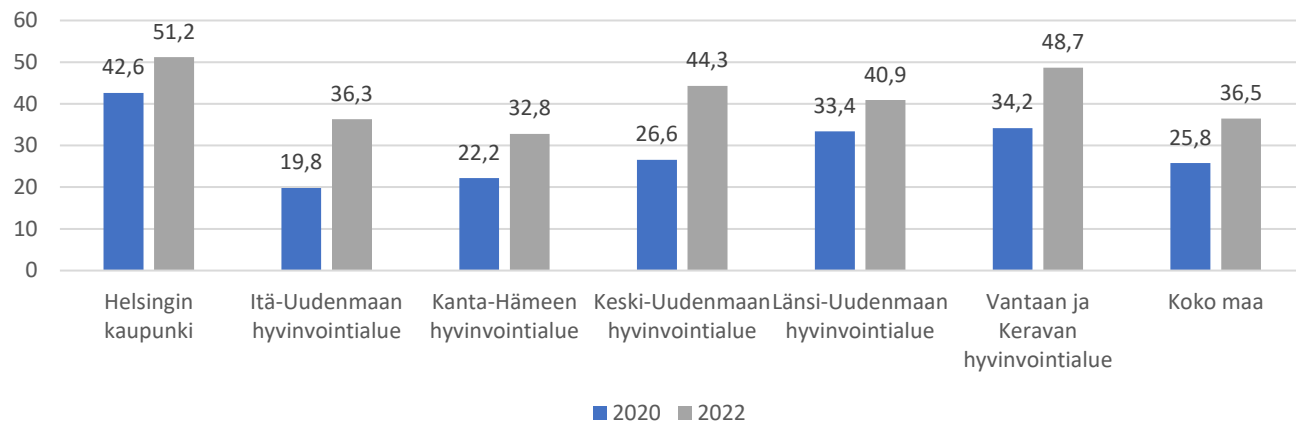
Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%), 75 vuotta täyttäneet

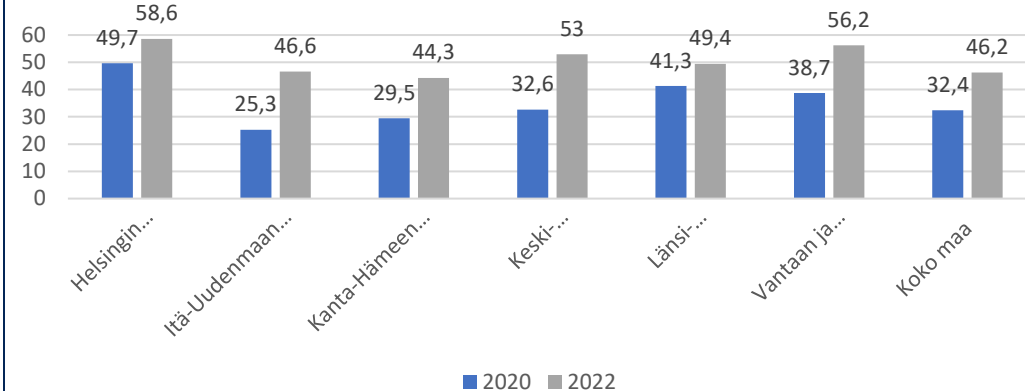
**Sähköinen omahoito ja
itseasiointi hyvinvoinnin ja
terveyden edistämisessä
lisääntyy**

- Tavoitteen voidaan todeta toteutuneen.
- Keusoten alueella aikuisväestön digitaalinen asiointi sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten kanssa on lisääntynyt merkittävästi.
- Lähteet:
 - THL:n Terve Suomi kyselytutkimus 2022; tiedot päivittyvät vuoden 2024 tiedoilla 5/2025

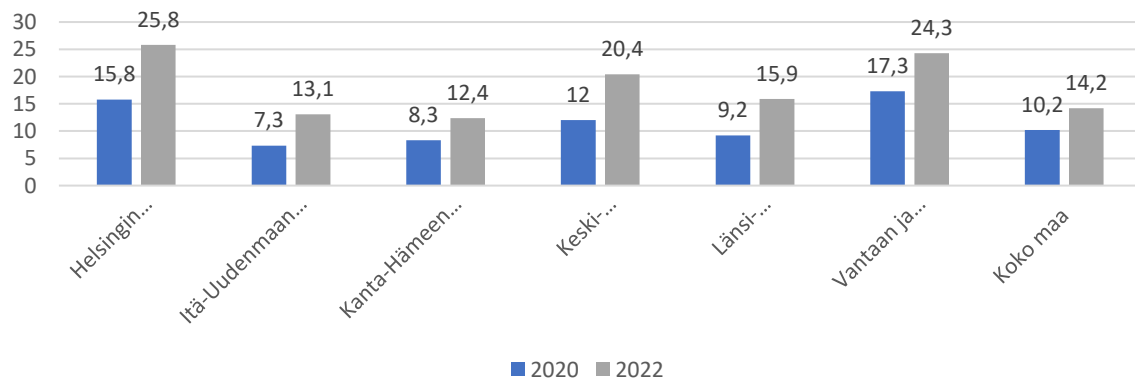
Asioinut digitaalisesti sosiaali- tai terveydenhuollon ammattilaisen kanssa, (%) palveluja käyttäneistä

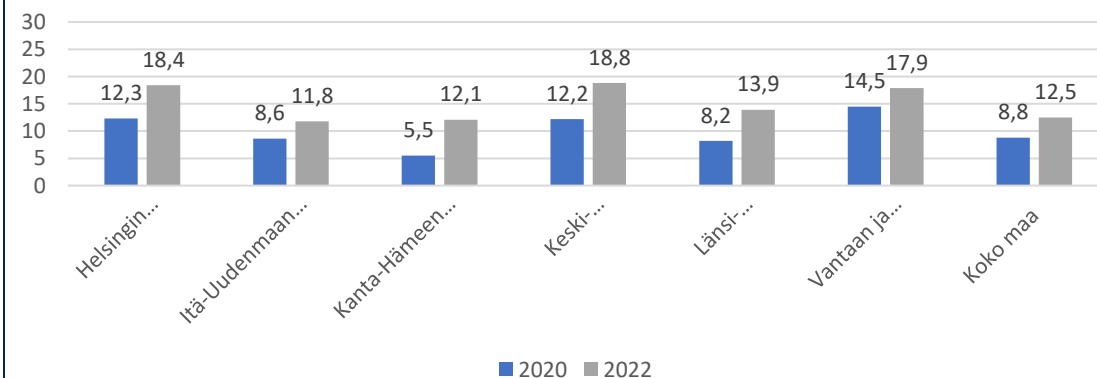
Asioinut digitaalisesti sosiaali- tai terveydenhuollon ammattilaisen kanssa, (%) palveluja käyttäneistä, 20 - 64-vuotiaat

Asioinut digitaalisesti sosiaali- tai terveydenhuollon ammattilaisen kanssa, (%) palveluja käyttäneistä, 65 vuotta täyttäneet

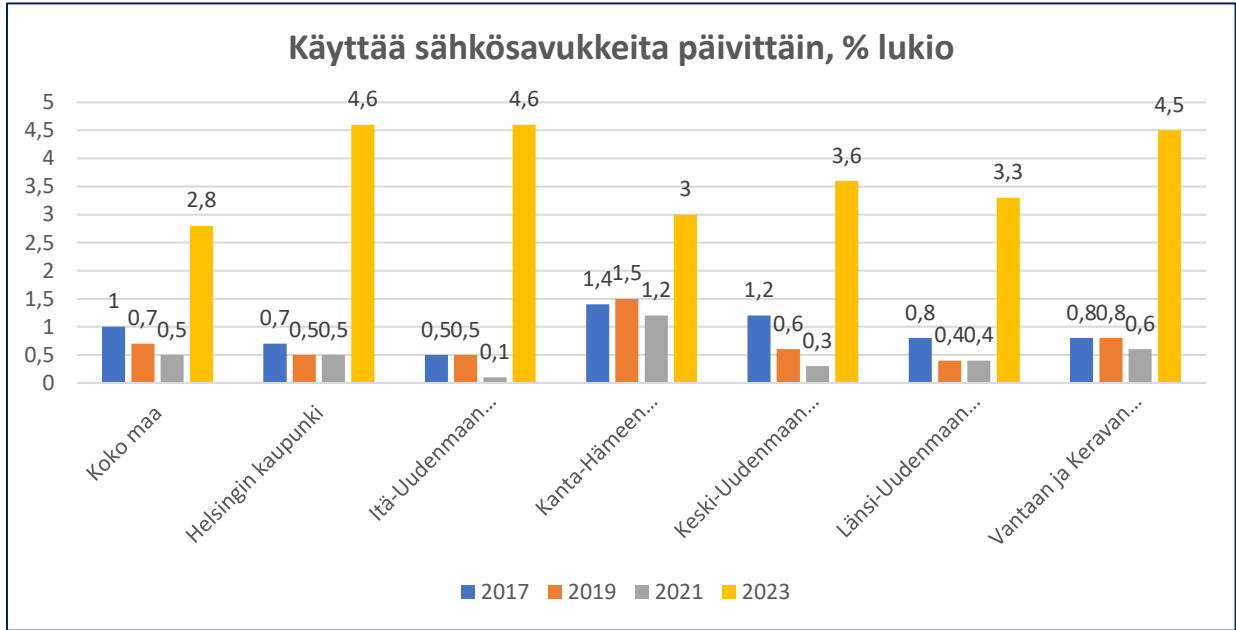
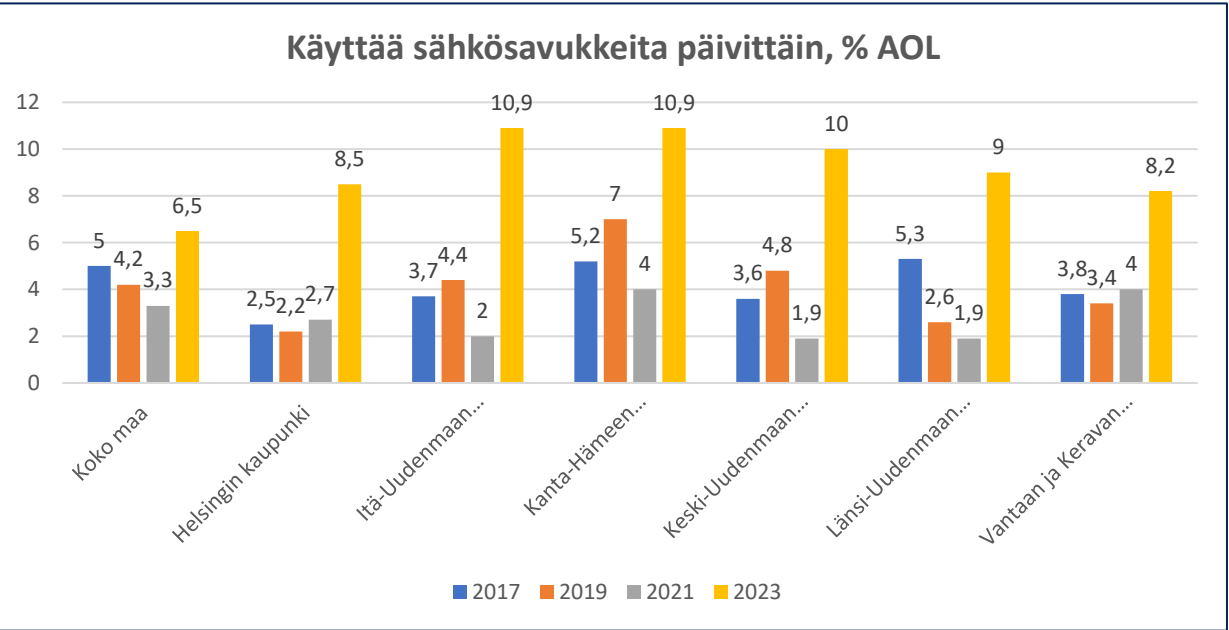
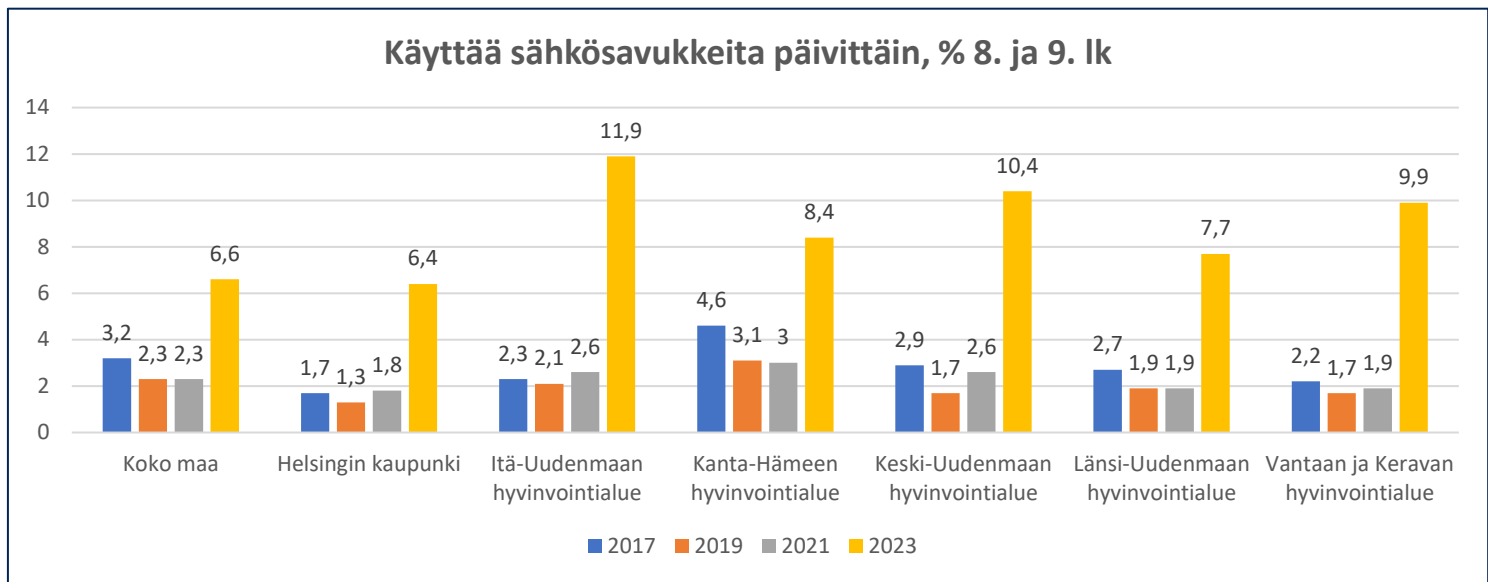

Asioinut digitaalisesti sosiaali- tai terveydenhuollon ammattilaisen kanssa, (%) palveluja käyttäneistä, 75 vuotta täyttäneet

**Päihteiden käyttö
(nikotiinituotteet, alkoholi,
huumeet) vähenee**

- Tavoitteen osalta voidaan todeta, että se ei ole toteutunut suunnitelmakaudella
- Lasten ja nuorten osalta päihteiden käytössä ei ole tapahtunut suuria muutoksia, paitsi sähkösavukkeiden päivittäisen käytön osalta merkittävä kasvu erityisesti yläkouluikäisten tyttöjen keskuudessa.
- Aikuisväestön päihteiden käyttö on pysynyt ennallaan, lukuun ottamatta alkoholin käytön lievää lisääntymistä.
- Lähteet:
 - THL:n Terve Suomi kyselytutkimus 2022; tiedot päivittyvät vuoden 2024 tiedoilla 5/2025
 - THL:n kouluterveyskysely 2023, tiedot päivittyvät 9/2025

Hyte-painopisteet v. 2025-2026

- Alueelliset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet työstetty alueellisessa hyte-ryhmässä loppuvuonna 2024
- Alueen johdon foorumi hyväksyi osaltaan painopisteet 16.1.2025
- Jatkossa painopisteet päätetään siten, että eri toimijat voivat hyödyntää niitä talousarvion valmistelussa eli seuraavien valmistelu vuoden 2026 aikana.
- **Hyte-painopisteet 2025-2026:**
 - Arjen turvallisuuden edistäminen
 - väkivallan ehkäisy
 - koettu turvallisuus
 - tapaturmat
 - Osallisuuden vahvistaminen
 - Liikkumisen lisääminen
 - Mielen hyvinvoinnin vahvistaminen
 - työ- ja toimintakyky
- Painopisteiden saavuttaminen eri toimijoiden yhteistyöllä edellyttää:
 - Hyte-työn rakenteet ja vastuut sovittu
 - Aikataulut painopisteiden saavuttamiseksi kaikkien tiedossa
 - Tilannekuva painopisteiden etenemisestä kaikkien toimijoiden käytössä
 - Yhteinen tahtotila painopisteiden saavuttamiseksi
 - Tiedottaminen ja viestintä eri toimijoiden kesken toimenpiteistä ja seurannasta

Muuta ajankohtaista vuosien 2025-2026 osalta

- Alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2026-2029 valmistelu ja päätöksenteko
 - Hyvinvointisuunnitelman ala-/kohdennettujen suunnitelmien valmistelu ja työnjaosta sopiminen
- Puntaroiva asukaspaneeli 5/2025; aiheena hyvinvointialueen talous
- Terve Suomi 2024 (THL) –kyselytutkimuksen tulokset julkaistaan 5/2025
- Kansallisen terveyst indek sin (THL) tulokset v. 2023 osalta julkaistaan 5/2025
- Kouluterveyskyselyn 2025 (THL) tulokset julkaistaan 9/2025
- Puntaroiva henkilöstöpaneeli 9/2025; aiheena hyvinvointialueen strategia ja palvelustrategia

Hyvinvointia yhdessä

KEUSOTE.FI